

*Natalija MAJSOVA, Nena MOČNIK, Mirt KOMEL, Luka ZEVNIK**

KRONOLOŠKI PREGLED RAZISKAV¹

Center za preučevanje religije in cerkve (1967–1998)

Center za preučevanje kulture in religije (1998–2014)

Obdobje 1967–1996, predstojnik Zdenko Roter

1967

1. Anketa o mnenjih in stališčih komunistov ljubljanske Univerze (Spomenka Hribar)
2. Srednješolci in religija (Marko Kerševan)
3. Filozofski tokovi na Slovenskem (Franc Verbinc)

1968

Družbeno-politične vrednote mladih (Spomenka Hribar)

1969

1. Religije in znanstveni svetovni nazor (Frane Jerman)
2. Vpliv šole na pojmovanje in poznavanje nekaterih problemov iz vsebine religije (Zdenko Medveš)
3. Rezultati ankete »Šola in religija« med prosvetnimi delavci (Renata Mejak)
4. Šole in religije (Spomenka Hribar)

1970

1. Industrijski delavci in religija (Marko Kerševan)
2. Vloga družine v prenašanju religioznosti (Maca Jogan)
3. Evolucija cerkvenega nauka o socializmu, komunizmu, marksizmu in ateizmu (Zdenko Roter)
4. Država in cerkev v socialistični družbi (Zdenko Roter)
5. Odgovori na bistvena vprašanja človeka (Spomenka Hribar)
6. Komunisti – cerkev in religija (Sergij Pelhan)

* *Natalija Majsova, raziskovalka; Nena Močnik, mlada raziskovalka; dr. Mirt Komel, docent; dr. Luka Zevnik, docent, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani.*

¹ *Ob letnici in naslovu raziskave omenjamo samo nosilca raziskave oziroma predstojnika raziskovalne skupine.*

1971

1. Kakšno pojmovanje o bogu ima današnja mladina? (Spomenka Hribar)
2. Družbeni dejavniki odločanja za duhovniški poklic (Bogdan Makovec)
3. Industrijski delavci in religija (Marko Kerševan)
4. Filozofske osnove sodobne teologije (Tine Hribar)

1972

1. Stališča in sistemi vrednot mladine (Marko Peršič, Marjan Kroflič)
2. Problem religije v sodobni družbi (Marko Kerševan)
3. Filozofske osnove sodobne teologije II (Tine Hribar)
4. Filozofija v službi cerkve na Slovenskem (Frane Jerman)

1974

1. Država in cerkev v socialistični družbi II (Zdenko Roter)
2. Filozofske osnove sodobne teologije III (Tine Hribar)

1975

1. Razvoj filozofskega pojma boga: razvoj pojma boga in njegova teoretska operacionalizacija za sociološke raziskave sodobne religioznosti I (Spomenka Hribar)
2. Moralne predstave in obnašanje (ne)religiozne mladine III (Spomenka Hribar)
3. Država in cerkev v socialistični družbi II (Zdenko Roter)
4. Različni vidiki (ne) religioznosti v raziskavi SJM 1975/76 (Zdenko Roter)

1976

1. Razvoj filozofskega pojma boga: razvoj pojma boga in njegova teoretska operacionalizacija za sociološke raziskave sodobne religioznosti I (Spomenka Hribar)
2. Religija in družbena formacija I (Marko Kerševan)
3. Religija in družbena formacija II (Marko Kerševan)
4. Država in cerkev v socialistični družbi III (Zdenko Roter)

1977

1. (Ne) religioznost in družbeno-politično obnašanje (Zdenko Roter)
2. Razvoj pojma boga in njegova teoretska operacionalizacija za sociološke raziskave sodobne religioznosti I (Spomenka Hribar)
3. Religija in družbena formacija III (Marko Kerševan)

1978

- Razvoj pojma boga in njegova teoretska operacionalizacija za sociološke raziskave sodobne religioznosti II (Spomenka Hribar)

1979

1. Religija in verske skupnosti v SRS (Zdenko Roter)
2. Krščanstvo in socializem v svobodi (Zdenko Roter)
3. Sociološki vidiki literarnih premikov med obema vojnama – zastavitev vprašanja o novih kulturnih vzorcih po Cankarju, II. faza (Dimitrij Rupel)
4. Država in cerkev v socialistični družbi III (Zdenko Roter)

1980

1. Katoliška cerkev in politika v pokoncilskem obdobju (Zdenko Roter)
2. Filozofske osnove sodobne teologije I/A (Tine Hribar)
3. Religije in verske skupnosti v SRS (Zdenko Roter)
4. Vernost in nevernost v Sloveniji (Zdenko Roter)

1981

1. Značilnost vere v boga na Slovenskem: poročilo o delu (Spomenka Hribar)
2. Srednješolci in religija (Spomenka Hribar)
3. Privatizacija in marginalizacija religije med slovenskimi srednješolci kot posledica sekularizacijskih procesov v družbi (Marko Kerševan)
4. Filozofske osnove sodobne teologije II (Tine Hribar)
5. Ljubljanski srednješolci in religija (Marko Kerševan)
6. Sociodemografske značilnosti verne in neverne populacije (Zdenko Roter)
7. Dejavniki vplivanja na socialnopolitično in pastoralno usmerjenost Katoliške cerkve v Sloveniji 1980/81 (Zdenko Roter)
8. Religije in verske skupnosti v SRS (Zdenko Roter)

1982

1. Srednješolci in religija: značilnosti verovanja slovenske srednješolske mladine 1982 (Spomenka Hribar)
 - Religioznost kot faktor medsebojnega obnašanja srednješolcev (Jelka Kastelic)
 - Svetovna nazorska opredelitev srednješolcev in njihov odnos do religije (Renata Mejak)
 - Privatizacija in marginalizacija religije kot posledica sekularizacijskih procesov v družbi (Angelca Ivančič)
2. Katolicizem in slovensko leposlovje I in II (Dimitrij Rupel) (v raziskovalnem sklopu Teorija samoupravnega socializma)
3. Filozofske osnove sodobne teologije III (Tine Hribar) (v sklopu Raziskovalni programi za razvoj posameznih disciplin na področju Družbene vzgoje, koordinirala M. Jogan: Spreminjanje družine v socialistični samoupravni družbi)

4. Dejavniki vplivanja na socialnopolitično in pastoralno usmerjenost Katoliške cerkve v Sloveniji (Zdenko Roter) (v sklopu Usmerjanje družbenega in ekonomskega razvoja SRS in SFRJ, koordiniral Niko Toš)

1984

1. Religija in mladi (Jelka Kastelic)
2. Katolicizem in slovensko leposlovje III (Dimitrij Rupel) (v raziskovalnem sklopu Teorija samoupravnega socializma)
3. Razvoj pokoncilske teologije (Tine Hribar)
4. Vera in nevera v Sloveniji 1968–83 (Zdenko Roter)
5. Značilnosti verovanja slovenske srednješolske mladine (Spomenka Hribar)

1985

Programski sklop *Religije in verske skupnosti v SRS* (nosilec Zdenko Roter) – projekti:

- Vera in nevera v Sloveniji 1968–84 (Zdenko Roter)
- Katolicizem in slovensko leposlovje IV (Dimitrij Rupel)
- Razvoj pokoncilske teologije (Tine Hribar)
- Značilnosti verovanja v boga na Slovenskem (Spomenka Hribar)
- Vpliv verouka na vero mladostnikov (Jelka Kastelic)

1986

Programski sklop *Simbolične in kognitivne strukture in procesi* (koordinatorski Dimitrij Rupel) – projekti:

- Odnos med Katoliško cerkvijo in državo v osemdesetih letih (Zdenko Roter)
- Teorija postmodernizma (Aleš Debeljak)
- Razmerja med vladajočo ideologijo, nacionalnimi miti, religijo in umetnostjo na Slovenskem v osemdesetih letih (Dimitrij Rupel)
- Teologija osvoboditve in poskusi cerkvene restavracije (Tine Hribar)
- (Ne)verovanje slovenske mladine (Spomenka Hribar)
- Evropska mladina in mi (Zdenko Roter)

1987

Programski sklop *Simbolične in kognitivne strukture in procesi* (koordinatorski Dimitrij Rupel) – projekti:

- Revitalizacija religije in desekularizacija družbe v Sloveniji (Zdenko Roter)
- Odpornost konvertibilnega sindroma v slovenski kulturi v razmerah zaostrenih mednacionalnih odnosov (Dimitrij Rupel)
- Teologija osvoboditve in poskusi cerkvene restavracije II (Tine Hribar)

- Sveto in poiesis (Spomenka Hribar)
- Teorija postmodernizma (Aleš Debeljak)

1988

Programski sklop *Simbolične in kognitivne strukture in procesi* (koordinatorski Dimitrij Rupel) – projekti:

- Revitalizacija religije in sekularizacija družbe v Sloveniji (Zdenko Roter)
- Slovenska kultura in politika v 80. letih (Dimitrij Rupel)
- Teologija osvoboditve in poskusov cerkvene restavracije (Tine Hribar)
- Sveto in poesis (Spomenka Hribar)
- Drastična metaforika v strukturalizmu (Leo Šešerko)
- Teorija postmoderne kulture (Aleš Debeljak)

1989

Programski sklop *Simbolične in kognitivne strukture in procesi* (koordinatorski Dimitrij Rupel) – projekti:

- Kritična analiza jugoslovanske družbene politike do religije in cerkve po letu 1945 (Zdenko Roter)
- Katoliška teologija in nova duhovna gibanja (Tine Hribar)
- Razmerja med nacionalnimi miti, umetnostjo, politično in cerkveno ideologijo v osemdesetih letih (Dimitrij Rupel)
- Religiozni element v delih Edvarda Kocbeka (Spomenka Hribar)

1990

Programski sklop *Simbolične in kognitivne strukture in procesi* (koordinatorski Dimitrij Rupel) – projekti:

- Kritična analiza jugoslovanske družbene politike do religije in cerkve po letu 1945 (Zdenko Roter)
- Katoliška teologija in nova duhovna gibanja II (Tine Hribar)
- Razmerja med nacionalnimi miti, umetnostjo, politično in cerkveno ideologijo v osemdesetih letih (Dimitrij Rupel)
- Sociološki vidiki politizacije Katoliške cerkve v osemdesetih letih (Spomenka Hribar)

1991

1. Revitalizacija religije in desekularizacija družbe v Sloveniji v devetdesetih letih (Zdenko Roter)
2. Razvoj filozofije religije v 20. stoletju (Tine Hribar)
3. Slovenci v postmoderini dobi (Dimitrij Rupel)
4. Cerkev v državljanski vojni (Spomenka Hribar)
5. Civilna religija komunizma in civilne religije postkomunističnih družb (Marjan Smrke)

1991–1995

Simbolične in kognitivne strukture in procesi (Aleš Debeljak)

1996

Strukture in oblike duhovnosti (Aleš Debeljak)

1996–1999

Kulturni, mitološki in vidiki razmerja med državo in religioznimi skupnostmi v postmoderni dobi (Aleš Debeljak)

Obdobje 1996–2008, predstojnik Aleš Debeljak

1997

Nacionalna kultura (Gregor Tomc)

1998 (Preimenovanje v Center za preučevanje kulture in religije)

Nacionalna kultura (Gregor Tomc)

1999–2003

Programska skupina *Kultura in družbeni razvoj* (Aleš Debeljak)

1999–2001

Ostati pomemben po koncu komunizma: pisatelj in kulturna politika v vzhodni Evropi po prelomu tisočletja (Aleš Debeljak)

1998–2000

Primerjalna sociološka analiza v spremembah strukture religioznosti na Poljskem in v Sloveniji v devetdesetih – bilateralna raziskava z Jagielonsko univerzo v Krakovu (Marjan Smrke)

2001–2006

Skupni slovenski kulturni prostor in EU – Ciljno raziskovalni program »Konkurenčnost Slovenije 2001–2006« (Gregor Tomc)

2002–2004

Nova religijska gibanja (Aleš Črnič)

2003–2004

Kulturna potrošnja: Javnomnenjska raziskava o predstavah, ki jih ima slovenska javnost o kulturi in kulturni ponudbi (Aleš Debeljak)

2004

Slovensko glasbeno-informacijsko središče (Gregor Tomc)

2004–2008

Programska skupina: *Druga tranzicija in produkcija smisla: procesi kulturne in znanstvene menjave med Slovenijo, EU in Balkanom* (Aleš Debeljak)

2004–2007

Changing interests and identities in European border regions: EU policies, ethnic minorities and socio-political transformation in member states and accession countries – 6. okvirni evropski program EUROREG (Aleš Debeljak)

2007–2010

Učinki verskega pluralizma: primerjava regij v treh evropskih državah – NORFACE (Marjan Smrke)

Obdobje 2008–2014, predstojnik Mitja Velikonja

2008–2013

Programska skupina *Druga tranzicija in produkcija smisla: kulturološki vidiki lokalnih odgovorov na globalizacijo na osi Balkan-Slovenija-Evropa* (Mitja Velikonja)

2010–2011

Kulturne in kritične študije v postjugoslovenskem prostoru – bilateralna raziskava z banjaluško univerzo, Bosna in Hercegovina (Mitja Velikonja)

2010–2013

Popular Music Heritage, Cultural Memory and Cultural Identity – HERA Joint Research Program (Peter Stanković)

2011–2014

Prazniki in oblikovanje nacionalne skupnosti na Slovenskem (Mitja Velikonja)

2012

Etnična vitalnost območij, kjer živijo majhne avtohtone manjšinske etnične skupnosti in staroselci (Ksenija Šabec)

2012–2016

In Search of Transcultural Memory in Europe – COST (Mitja Velikonja)

2014–2019

Programska skupina *Produkcija smisla in znanja v času krize: kulturološki, religiološki in znanstveno-razvojni vidiki družb v Sloveniji, na Balkanu, v Evropi* (Mitja Velikonja)